

SPRAWOZDANIE
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

- o poselskim projekcie uchwały w sprawie uczczenia pamięci ofiar ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na Polakach (druk nr 2646),
- o poselskim projekcie uchwały w sprawie uczczenia pamięci ofiar ludobójstwa dokonanego na Kresach Wschodnich przez nacjonalistów ukraińskich w latach 1939-1947 (druk nr 2653),
- o poselskim projekcie uchwały w sprawie uczczenia 83. rocznicy zbrodni ludobójstwa dokonanej na Polakach przez nacjonalistów ukraińskich (druk nr 2678)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował w dniu 9 czerwca 2026 r. projekty uchwał z druku nr 2646 i druku nr 2653 oraz w dniu 11 czerwca 2026 r. projekt uchwały z druku nr 2678 do Komisji Spraw Zagranicznych do pierwszego czytania.

Komisja Spraw Zagranicznych po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tych projektów uchwał na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Komisja, zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu, przedstawia na żądanie wnioskodawców następujące wnioski mniejszości:

1) w tytule uchwały na końcu dodać wyrazy „i przeciwdziałania kultowi jej sprawców”;

– **poseł J. Dzierżyczak**

2) po akapicie pierwszym dodać nowy akapit w brzmieniu:

„Sprawcy realizowali z premedytacją i niewyobrażalnym okrucieństwem ludobójcze idee antypolonizmu i antysemityzmu.”;

– **poseł J. Dzierżyczak**

3) w akapicie czwartym dodać na końcu zdanie w brzmieniu:

„Apelujemy również do władz Ukrainy o pełną współpracę z instytucjami państwa polskiego w zakresie poszukiwania, identyfikacji oraz ekshumacji ofiar ludobójstwa dokonanego przez Ukraińców na Polakach na Wołyniu, w Galicji i Małopolsce Wschodniej oraz o stworzenie warunków umożliwiających godne pochowanie wszystkich odnalezionych ofiar.”;

– **poseł T. Zieliński**

4) po akapicie czwartym dodać nowy akapit w brzmieniu:

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej żąda od Prezydenta Ukrainy zmiany decyzji dotyczącej nadania ważnej jednostce wojskowej nazwy odwołującej się do tradycji Ukraińskiej Powstańczej Armii, której członkowie ponoszą odpowiedzialność za zbrodnie dokonane na ludności polskiej. Sejm wyraża przekonanie, że budowanie współczesnego patriotyzmu powinno opierać się na postaciach i tradycjach nieobciążonych odpowiedzialnością za zbrodnie przeciwko ludności cywilnej.”;

– **poseł T. Zieliński**

5) po akapicie piątym dodać nowy akapit w brzmieniu:

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązuje się do natychmiastowego podjęcia prac legislacyjnych zmierzających do jak najszybszego przyjęcia rozwiązań prawnych mających na celu przeciwdziałanie propagowaniu ideologii banderowskiej oraz fałszowaniu historii zbrodni dokonanych na obywatelach II Rzeczypospolitej. W tym celu Sejm uznaje za niezbędne wprowadzenie do polskiego porządku prawnego definicji „kłamstwa wołyńskiego”, rozumianego jako publiczne negowanie, usprawiedliwianie lub rażące zniekształcanie faktu ludobójstwa dokonanego przez OUN-UPA na ludności polskiej.”;

– **poseł T. Zieliński**

6) w akapicie szóstym dodać na końcu dwa zdania w brzmieniu:

„Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z zażenowaniem przyjmuje próby gloryfikowania inspiratorów i sprawców ludobójstwa wołyńskiego. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że propagowanie sprawców ludobójstwa wołyńskiego wyklucza propagujących ze wspólnoty wartości cywilizacji europejskiej.”;

– **poseł J. Dziejczak**

7) po akapicie szóstym dodać nowy akapit w brzmieniu:

„Jednocześnie Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia działania władz Ukrainy zmierzające do utrudniania ekshumacji, fałszowania prawdy historycznej i gloryfikowania sprawców ludobójstwa dokonanego na Polakach.”.

– **poseł K. Bosak**

Warszawa, 2 lipca 2026 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

(-)Tadeusz Samborski

(-)Paweł Kowal

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

**w sprawie uczczenia pamięci ofiar ludobójstwa dokonanego na ziemiach wschodnich II
Rzeczypospolitej przez nacjonalistów ukraińskich**

W 83. rocznicę apogeum ludobójstwa dokonanego na ludności ziem wschodnich II Rzeczypospolitej przez nacjonalistów ukraińskich w latach II wojny światowej i później Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd wszystkim ofiarom tych zbrodni. Godny podkreślenia jest fakt, że większość z nich stanowili bezbronni mieszkańcy wsi i miast, cywile, którzy byli mordowani w okrutny sposób przez oprawców z OUN-UPA, SS-Galizien i innych formacji nacjonalistycznych uczestniczących w zbrodniach.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd obrońcom mordowanych obywateli Rzeczypospolitej, szczególnie żołnierzom Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich oraz członkom powoływanych spontanicznie organizacji samoobrony.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża szacunek i wdzięczność dla tych wszystkich szlachetnych i sprawiedliwych Ukraińców, którzy stracili życie, niosąc pomoc okrutnie mordowanym polskim sąsiadom.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla znaczenie rozpoczętego procesu poszukiwań, ekshumacji i godnego pochówku ofiar zbrodni wołyńskiej, m.in. w Puźnikach, Ugłach, Ostrówkach, Woli Ostrowieckiej i Hucie Pieniackiej, oraz prac zaplanowanych w kolejnych miejscach. Prawo do godnej pamięci o ofiarach ówczesnych wydarzeń przysługuje ich rodzinom i stanowi element naszej zbiorowej pamięci. Ma ono charakter uniwersalny, humanitarny i niezależny od uwarunkowań politycznych. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność tym, którzy prowadzą prace poszukiwawcze i ekshumacyjne w trudnych warunkach wojennych, kierując się szlachetnym patriotyzmem, zobowiązaniem do zachowania pamięci i przekonaniem o konieczności wykonania zakorzenionego w kulturze europejskiej obowiązku pogrzebania zmarłych. Tą uchwałą Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – serce polskiej demokracji i świątynia prawa – upomina się o kontynuowanie ekshumacji i godnych pochówków ofiar zbrodni wołyńskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla strażników pamięci o ofiarach ludobójstwa. Dotyczy to działaczy społecznych, członków stowarzyszeń kresowych, organizatorów uroczystości rocznicowych, pracowników mediów, artystów, a w szczególności naukowców i badaczy tej problematyki.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potępia próby relatywizacji prawdy o zbrodni wołyńskiej. W celu podtrzymywania pamięci o ówczesnych wydarzeniach Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 roku ustanowił Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej, przypadający 11 lipca.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej apeluje, by Dzień Pamięci stanowił sposobność do podejmowania działań edukacyjnych dotyczących zbrodni wołyńskiej skierowanych do młodego pokolenia.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wzywa uczestników życia publicznego, autorów prac historycznych i publicystów do nieulegania pokusie relatywizowania zbrodni ludobójstwa i zakłamywania historii. „Fałszywa historia jest mistrzynią fałszywej polityki”, która prowadzi do bolesnych powtórek. Mądre narody powinny tego unikać.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla także, że obowiązek potępienia zbrodni wojennych ciąży na wszystkich i ma charakter uniwersalny.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza niezłomną wolę zgodnego i przyjacielskiego współżycia z narodem ukraińskim, którego podstawą powinna być prawda o historii. W związku z tym przypominamy, że 25 lat temu, 26 czerwca 2001 r., podczas wizyty w Ukrainie Święty Jan Paweł II zaapelował we Lwowie o polsko-ukraińskie pojednanie słowami: „Niech przebaczenie – udzielone i uzyskane – rozleje się niczym dobroczynny balsam w każdym sercu. Niech dzięki oczyszczeniu pamięci historycznej wszyscy będą gotowi stawiać wyżej to, co jednoczy, niż to, co dzieli, ażeby razem budować przyszłość opartą na wzajemnym szacunku, na braterskiej wspólnotcie, braterskiej współpracy i autentycznej solidarności”. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przypomina ówczesne wystąpienie papieża Polaka i podkreśla, że prawda o historii stanowi podstawę wzajemnego wybaczenia oraz strategicznych relacji polsko-ukraińskich obecnie i w przyszłości.

Cześć wszystkim Ofiarom zbrodni wołyńskiej i wieczna o nich pamięć!